

ĐỔI THAY BẢN VÂN KIỀU VÙNG BIÊN QUA PHONG TRÀO XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI

LÊ CÔNG A

Từ thành phố Đồng Hới theo đường Hồ Chí Minh đến ngã 3 đường 10 theo nhánh Đông Trường Sơn, xe chúng tôi vượt qua những cơn gió Lào hùng hực từ bên kia dãy Trường Sơn. Qua 4 tiếng đồng hồ vượt đèo trèo dốc, bạt của của chiếc xe U- oát phủ đầy cát bụi. Trước mặt chúng tôi hiện ra cầu Tăng Ký bắc qua nguồn sông Long Đại với dòng nước trong xanh hiền hoà mang hơi thở của đại ngàn Trường Sơn hùng vĩ.

Xà Khía, bản miền núi Vân Kiều vùng biên, thuộc xã Lâm Thủy, huyện Lệ Thủy, tỉnh Quảng Bình là điểm chúng tôi đến tìm hiểu cho bài viết. Con đường vào bản năm xưa nay đã được đúc bê tông, nhà văn hóa cộng đồng, trường tiểu học bán trú dân nuôi, trường mầm non... được xây khang trang. Những cột điện bê tông sừng sững xuyên qua đỉnh núi, ánh điện trong sương mù, mang nguồn sáng đến mỗi gia đình trong từng thôn bản. Đa phần nhà bà con Vân Kiều được xây bằng tường gạch, mái lợp tôn màu đỏ, lát đất có vài nhà dựng bằng sàn truyền thống, mái lợp bờ rô xi măng, hai bên ghép ván.

Gặp chúng tôi, già làng Hồ Bảo 80 tuổi, qua cốc nước mời khách, ông chậm rãi lật lại từng trang quá khứ: “Xà Khía là bản xa có diện tích đất lâm nghiệp rộng, gồm 60 hộ và gần 300 nhân khẩu sống đoàn kết, chấp hành mọi chủ trương chính sách của Đảng và Nhà nước. Trước đây vùng đất rừng thiêng Xà Khía bà con sống theo tập quán, “chặt, đốn, cọt, tria”, chặt đốt rừng làm nương rẫy, tria lấp hạt, canh tác trên đất dốc, lương thực mỗi năm chỉ tự túc được vài tháng còn lại thiếu ăn. Họ phải rủ nhau du canh du cư đến nơi khác chặt phá rừng để

Đời sống người dân Vân Kiều ở bản Xà Khía ngày được đổi thay

Ảnh: L.C.A

làm rẫy, đói nghèo, bệnh tật, đau ốm triền miên. Các hủ tục ma chay cúng bái lạc hậu diễn ra từ sáng đến tối thâu đêm. Nạn khai thác cá bằng vật liệu nổ hoành hành suốt ngày, nghề săn bắn thú rừng bằng vũ khí chưa có lệnh cấm. Trẻ con chưa khai sinh, con lớn đến tuổi ăn học chưa được tới trường, những thầy cô ở dưới xuôi còm nắm, gạo gói lộn suối băng rừng tìm bản để cắm bảng gieo con chữ cho học sinh, nhưng khi mưa lũ xuống, con nước hung dữ cuốn phăng con chữ. Nhưng hôm nay đời sống tôi tâm mật mù ấy đã lùi xa. Những con nước hung dữ ngày nào đã khép mình dưới chân cầu, cuộc sống đã đỡ hơn, khi chính sách hỗ trợ cho đồng bào vùng cao, vùng khó khăn được thông qua, các chương trình dự án như chương trình 134, 135. Đề án 30A của Chính phủ, bà con được hưởng lợi, xây dựng bản văn hóa, phát triển trồng rừng, bảo vệ rừng, phát triển nuôi trâu bò, đặc biệt Trung tâm Khuyến nông, Khuyến ngư tỉnh hỗ trợ cây, con giống, hướng dẫn kỹ thuật cây trồng vật nuôi cho bà con. Hiện bản có hàng trăm ha

(Xem tiếp trang 71)

trong 5 năm, 10 năm tới và tầm nhìn đến năm 2045 trên các lĩnh vực mà Chiến lược 10 năm đưa ra, đặc biệt là sự phát triển bền vững, mối quan hệ hài hòa giữa phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội, môi trường cũng như quốc phòng, an ninh của đất nước. Đây cũng là một trong

những nội dung quan trọng tiếp theo trong việc thực hiện Di chúc của Chủ tịch Hồ Chí Minh, và chuyên đề năm 2019 về “Xây dựng ý thức tôn trọng nhân dân, phát huy dân chủ, chăm lo đời sống nhân dân theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh”■

Chú thích:

1. *Toàn văn Di chúc của Chủ tịch Hồ Chí Minh*, Nxb Trẻ, 2007, tr.9, 10, 47.

2. Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XI*, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội, 2011, tr. 76, 79.

3. Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII*, 2016, tr.76.

Tài liệu tham khảo:

1. <http://www.dangcongsan.vn>: *Nền kinh tế cần hoạt động hiệu quả và bền vững hơn*, Cập nhật ngày 26/3/2019.

2. <http://baotintuc.vn>: *Cả nước có 4.402 xã đạt chuẩn nông thôn mới*, Cập nhật ngày 25/6/2019.

3. <http://kinhtevadubao.vn>: *Việt Nam đạt nhiều tiến bộ trong phát triển con người và giảm nghèo đa chiều*, Cập nhật ngày 18/10/2018.

4. <http://baochinhphu.vn>: *Xây dựng Chiến lược phát triển kinh tế - xã hội giai đoạn 2021-2030*, Cập nhật ngày 5/1/2019.

5. Công thông tin điện tử Chính phủ: Thủ tướng dự hội nghị “*Các nhà khoa học đóng góp ý kiến cho Tiểu ban Kinh tế - Xã hội Đại hội XIII của Đảng*”, Cập nhật ngày 13/5/2019.

ĐỔI THAY BẢN VĂN KIỂU VÙNG BIÊN... (Tiếp theo trang 61)

cây keo, trồng rừng kết hợp với chăn nuôi trâu bò, lợn,... nhiều hộ có thu nhập lên đến trăm triệu mỗi năm giúp Xà Khía xóa dần vết tích cảnh nghèo khó. Nay bản không có hộ đói, hộ nghèo giảm dần, hộ khá ngày càng tăng, khi đời sống khấm khá bà con mua sắm các tiện nghi sinh hoạt trong gia đình như ti vi, xe máy, áo quần mới, soong nồi, bát đĩa....

Để giúp bà con nâng cao sức khỏe, đẩy lùi các dịch bệnh liên quan đến nguồn nước như tả, lỵ, thương hàn, da liễu, mắt, giun sán..., chính quyền xã tuyên truyền vận động bà con sử dụng nguồn nước sạch ăn chín uống sôi, đầu ỏm đến trạm xá; xây dựng công trình nước tự chảy, bể lọc nước cung cấp cho bà con, bà con có trách nhiệm bảo vệ để sử dụng.

Bên cạnh chăm sóc khỏe, lãnh đạo bản phối hợp với các ban ngành làm tốt công tác an ninh quốc phòng, cung cấp thông tin cho bộ đội biên phòng, giữ gìn biên giới quốc gia và đẩy lùi các tệ nạn xã hội. Hàng năm có 100%

thanh niên viết đơn tình nguyện lên đường làm nghĩa vụ quân sự. Bản Xà Khía nhiều năm liền được Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh Quảng Bình huyện Lệ Thủy tặng bằng khen, được công nhận là bản văn hóa cấp huyện.

Chia tay Xà Khía vùng biên cũng là lúc mặt trời thu gọn vào gốc cây, ấn tượng trong lòng tôi khi được nghe lời tự hào đầy lạc quan của già làng Hồ Bảo: “ Trong phong trào xây dựng nông thôn mới, Xà Khía bản chúng tôi mới thực hiện 5 tiêu chí, một thời gian không xa nữa, cán bộ cùng nhân dân quyết tâm phấn đấu hoàn thành những tiêu chí còn lại.

Nhìn những cánh rừng keo bạt ngàn trả lại màu xanh cho núi rừng. Nhìn về dòng suối từng đàn trâu nuôi theo mô hình chăn thả béo tròn. Đường bê tông dần thay đường đất, nhà xây tường gạch thay nhà sàn lá cọ... là hiệu quả của xây dựng nông thôn mới nơi vùng biên. Tin rằng lời của già làng Hồ Bảo thành hiện thực ■